

КОНКУРСНА РОБОТА

до участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт

за напрямом:

«Актуальні питання співробітництва з Європейським Союзом»

на тему:

«МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ ЯК
ПОХІДНЕ ЯВИЩЕ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ»

ШИФР РОБОТИ: M282640K

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ, ІСТОРИЧНІ ВІХИ ТА ЕВОЛЮЦІЯ МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМУ.....	6
1.1 Виникнення міграційного явища як основи культурної різноманітності.....	6
1.2 Тенденції мультикультурних міграційних процесів та їх вплив на країни Європейського Союзу	11
1.3 Основні напрями та фактори міграційної кризи в Європейському Союзі.....	14
2 ДОСЛІДЖЕННЯ ДОСВІДУ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІСТИЧНОЇ ІДЕОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ.....	18
2.1 Визначення соціально-економічної ситуації сприйняття європейського населення в умовах міграції.....	18
2.2 Практика застосування інструментів мультикультуралізму та основні стратегії в Європейському Союзі.....	20
2.3 Оцінка впливу мультикультуралізму як відповіді Європи на міграційну кризу.....	23
3 ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРНОЇ БАГАТОГРАННОСТІ В КОНТЕКСТІ ПОЛІТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	27
3.1 Наслідки застосування мультикультуралізму у міграційному явищі європейського простору.....	27
3.2 Шляхи удосконалення політики мультикультуралізму в системі міжнародної міграції.....	29
ВИСНОВКИ.....	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	36
ДОДАТКИ.....	41

ВСТУП

Актуальність теми. Численні показники міграційних потоків в Європейському Союзу досягли максимуму у 2015 році, створивши умови для розгортання міграційної кризи. Зростання неочікуваної кількості іммігрантів, викликало відмінності у ставленні до ситуації між країнами Євросоюзу, які по-різному оцінюють її наслідки. Певна група країн-членів ЄС стурбована тим, що міграційна криза стала екзистенційною загрозою для самого ЄС. Мультикультуралізм – це термін, який позначає наявність більше одного культурного чи етнічного складу в одному суспільстві. У деяких випадках це також означає зусилля щодо збереження кожної культури в ній. Отже, це наслідок вимушеної політики ЄС на величезну хвилю трудової міграції. Україна – держава, на території якої проживає велика кількість різних національностей. Досвід та зміни в демографічному та етнічному складі робочої сили, а також нове трудове законодавство у всьому світі роблять мультикультуралізм все більш і більш поширеним на сучасних робочих місцях. Як результат, співробітники різного культурного походження, національностей, навичок та досвіду знаходять роботу та взаємодіють щоденно всередині однієї організації, що є доречним при плановій стратегії майбутнього вступу в багатонаціональний Європейський Союз.

Мультикультуралізм передбачає політичну силу та економічний інтерес. У недавньому минулому ідеології мультикультуралістів були широко поширені і зараз охоплюють такі групи, як ЛГБТ, афро-американська меншина, корінні мешканці, люди з інвалідністю та інші релігії та етнічні меншини. Більшість дебатів про мультикультуралізм зосереджуються на тому, чи є мультикультуралізм можливим засобом вирішити питання інтеграції та різноманітності іммігрантів.

Проблеми трудової міграції та трудових мігрантів, мультикультуралізму досліджували багато відомих зарубіжних і вітчизняних науковців. До зарубіжних експертів, які зробили помітний внесок у розгляд цієї теми, слід

віднести таких науковців як Еверетт Лі, Дж. Фелікс Тезанос, Дадлі Кірк, Такеда, С. Наїр, Омар Муфаккір, Дж. Бодріллард, Фредерік Докк'є, Шаглар Озден, Джованні Пері, Чарльз Різ.

Мета дослідження полягає в необхідному обґрунтуванні програм Європейського Союзу щодо мультикультуралізму та міграційної кризи в цілому задля подальшого використання з боку України.

Для вирішення поставленої мети необхідно дослідити: теоретичні і практичні аспекти сучасного мультикультуралізму; розкрити сутність ідеології мультикультуралізму, її базові принципи, проаналізувати досвід країн Європейського Союзу щодо реалізації мультикультуралістичної ідеології в контексті міграційної політики, висвітлити її переваги й недоліки, здійснити аналіз мотивації міграційних рухів та наслідків міграції в Європейському Союзі та обґрунтувати шляхи удосконалення політики мультикультуралізму в системі міжнародної міграції.

Об'єктом дослідження є міграційні процеси в країнах Європейського Союзу та їх міграційна політика.

Предметом дослідження є теоретичні засади і практична політика реалізації мультикультуралізму в країнах Європи.

Методи дослідження. Для досягнення цілей, поставлених у науковій роботі, використовувались такі методи дослідження: при визначенні поняття мультикультуралізму застосовувався метод теоретичного узагальнення, задля історичного опису мультикультуралізму використовувалися абстрактно-логічний, систематичний і комплексний підходи, статистичний метод був використаний для спостереження та аналізу діяльності мігрантів. Крім того, були задіяні: факторний аналіз, порівняльний аналіз, причинний аналіз, тощо.

Інформаційна база досліджень. Під час написання науково-дослідної роботи були використані законодавчі та нормативні акти у справах європейської міграції, офіційна статистика та наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених щодо вивчених питань, статистичні та демографічні дані статистичної організації Європейської Комісії Європейського Союзу та PEW.

Елементи наукової новизни роботи полягають у: поглибленні теоретичних основ щодо розуміння і тлумачення поняття «мультикультуралізм», що зумовлюється різноманітністю та багатоаспектністю цього явища, розвитку міграційних процесів що враховують культурне розмаїття суспільства на базі зближення національних інтересів окремих країн шляхом вирішення соціально-економічних та інституційних проблем внутрішньої взаємодії різних культурних спільнот; 2) у розробленні системного підходу до виявлення практичних проблем міжкультурної взаємодії та шляхів їх подолання через створення відповідних механізмів узгодження дій національних інституцій у формуванні мультикультуралістичної ідеології.

Результати проведеного дослідження були використані при написанні наукової статті: Хомутенко Л.І., Єременко О.О. Мультикультуралізм як похідне явище трудової міграції в Європейському Союзі. Вісник СумДУ. Серія «Економіка», № 1. 2019. С. 71-76. DOI: 10.21272/ 1817-9215.2019.1-9

1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ, ІСТОРИЧНІ ВІХИ ТА ЕВОЛЮЦІЯ МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМУ

1.1 Виникнення міграційного явища як основи культурної різноманітності

Протягом багатьох років соціологія та антропологія намагалися дати наукову відповідь на питання початку людської міграції, щоб встановити причинно-наслідковий зв'язок факторів як у країнах походження, так і у приймаючих країнах. Міжнародна організація з міграції визначає міграцію як "рух населення на територію іншої держави чи всередині неї, який охоплює будь-який рух людей незалежно від його розміру, складу чи причин; вона включає міграцію біженців, переміщених осіб, виваних з корінням людей та економічних мігрантів » [27].

Поняття мультикультуралізму виникає в результаті поєднання двох термінів: множинності (або мульти) та культури плюс суфікс «-ізм». Множинність була однією з центральних проблем істориків та філософів, однорідною і водночас протилежною. Західна філософська традиція вкорінена, з одного боку, у Парменіда, який вважав, що множинність і різноманітність є об'єктами думки та відчуття і що лише одна з них є об'єктом пізнання. Згодом сучасна ідея множинності, визначена гносеологією Канта через поняття *Mannigfaltigkeit*, визначить матеріал для синтезу: через це просте, (щось) ставало цілком вирізненим, і що це я, який в першому розсуді цієї готової багатобічності в собі не зрозумів, в другому розсуді, де це ж (щось) значить вже саму людську душу, і може бути дуже (занадто) поєднаним поняттям, тобто - занадто визначальним - котре утримує *під собою* все це для ознаменування, то я виявляю що тут-це (все - ніщо, ніщо – все) є вже паралогізмом (ненавмисною логічною помилкою в міркуванні) [47]. Таким чином багатозначність пропонувала різні аспекти з точки зору відчуттів і сприйняття, тобто способу сприйняття світу. Коротше кажучи, за допомогою множинності ми можемо позначити або багато елементів одного типу, або багато різних елементів в одній групі. Що стосується роздуму вчених про мультикультуралізм, то цікаво

проаналізувати друге використання терміна «мультикультуралізм»: різноманітну або багатонаціональну культуру.

У цій самій філософській традиції софісти розрізняють культуру - ту, яка за умовами чи законом, множинна та відмінна одна від одної та стосовно інших спільнот - від того, що є «за своєю природою». Протягом історії вчені під культурою розуміли володіння мовою для спілкування - в середньовіччі нації були мовами, в той час як національні держави з просвітництва прагнули бути космополітичними - тип і спосіб використання інструментів та соціальної організації. У кожній культурі знаходяться матеріальні цінності, а також міфи, релігійні вірування, легенди, наукові та філософські ідеї, моральні кодекси та звичаї. І у всіх випадках цінності, які розглядаються або суб'єктивно чи об'єктивно присвоюються цим об'єктам. З точки зору Ортеги та Гассета, культура - це те, що людина робить, коли тоне, долаючи життя, створюючи цінності, почуття. Тому культура, навіть сама деполітизована, не звільняється від політичного змісту, вона просто реагує іноді на інтереси народу і ще раз на капіталістичну ідеологію [17].

З вищесказаного можна зробити висновок, що концепція мультикультуралізму, який з'являється у другій половині XX століття у США і номінує феномен культурної різноманітності, висвітлює культурні відмінності та підкреслює важливість утвердження конкретних та диференційованих вірувань. Проблема полягає в тому, що він закінчує відвідувати виключно випадки та фольклор, як це було у первинному суспільстві. Ось чому вважається, що рамки для роздумів про концепцію мультикультуралізму мають бути критичними.

Міжнародна трудова міграція - це переміщення людей через кордон задля постійного або тимчасового проживання та праці в іншій країні, що не є місцем народження чи громадянства.

З 2013 по 2017 рік концентрація робітників-мігрантів у країнах з високим рівнем доходу зменшилась із 74,7 до 67,9 відсотка, тоді як частка в країнах із середнім та низьким рівнем доходу зросла. Це збільшення може бути пов'язане

з економічним розвитком деяких країн з низьким рівнем доходу, і, тим більше, якщо вони розташовані поблизу країн походження мігрантів і існують тісні соціальні мережі між країною походження та пунктом призначення мігрантів.

Міграційний процес, в якому перебуває Європа з останніх років, є одним із наймасштабніших і найскладніших процесів, якими проживав європейський континент з часів Другої світової війни, не лише через його інтенсивність, але й через швидкість та некерований характер. Це впливає не тільки на соціальний, але й на економічний та політичний рівень [13].

Соціолог, Еверетт Лі, сформулював у своїй теорії "push-pull", що існували елементи, які змусили людину до міграції з місця свого походження, і елементи привабливості, які зробили індивідуальний підхід до країни призначення [31]. Цей академічний підхід дає більш повну перспективу того, що зараз відбувається на узбережжі Середземномор'я, встановлюючи деякі категорії досліджень, які створив сам автор, і які застосовано до сучасного рішення, якого Європа могла б використовувати при створенні та реалізації її політики, як внутрішньої, так і зовнішньої.

З моменту, коли перші сирійські біженці почали доходити до грецького узбережжя у 2014 році, Європейський Союз пережив одну з найбільших криз, яку пам'ятають у всій історії громади в цілому. Протягом 2014 та 2015 років новини та головні сторінки газет щодня пістрилися зображеннями людей, які намагаються дістатися до європейського узбережжя з Туреччини. Згодом переповненість кордонів громадою розійшлася майже по всьому Європейському Союзу, поставивши під сумнів один із його основних стовпів: солідарність. У цей період терпіння громади вже закінчилося. Потоки мігрантів та біженців не припинялися, і багато політичних партій скористалися ситуацією, щоб повернутися на європейську політичну карту з промовою, що нагадує про найтемніші роки старого континенту.

Щоб спробувати зупинити не лише смерть у Середземномор'ї, але й просування європейської крайньої правої політики, Союз за допомогою своїх механізмів дії підписав один із найкритикованіших пактів у своїй історії: пакт

ЄС-Туреччина. Незважаючи на те, що за греко-турецьким маршрутом міграційний потік зменшився, ситуація в центральному Середземномор'ї далеко не покращувалася.

Але, незважаючи на деякі константи, зрозуміло, що міграційне явище змінюється. За підрахунками, у найближчі двадцять років населення планети збільшиться із поточних 7,3 млрд. до 8,5 млрд. людей. Крім того, воно зазнає значних змін. Підраховано, що в 2030 році Індія перевершить Китай на більш ніж 1500 мільйонів жителів, але головним героєм стане Африка на південь від Сахари, де проживатиме понад 2400 мільйонів жителів.

Стійка економічна, політична та соціальна нерівність між регіонами та країнами світу сприяє зростаючій мобільності людей у найближчі десятиліття, також збільшуючи їх складність, оскільки на практиці традиційні класифікації, такі як диференційованість, втрачають гостроту між країнами відправлення, прийому та транзиту (все більше країн мають усі три характеристики) або між трудовою, економічною чи іншими міграціями.

З цієї теорії виходять чотири категорії, які застосовні до сучасного явища міграції: фактори, пов'язані із країною походження, фактори, пов'язані з місцем призначення, перешкоди та особисті фактори.

Факторами, пов'язаними з країною походження, є ті елементи чи фактори, які спонукають людину покинути свій регіон та / або країну задля іншого місця. Серед цих факторів - спосіб життя, ступінь свободи, характер причин, потреби та професіональні вимоги та час [48].

Ступінь свободи, часу та характер причин є найбільш цінними змінними при аналізі міграційної кризи. Ступінь свободи можна вважати однією з найважливіших змінних при вивченні явища міграції. У зонах конфліктів свобода людей порушується політичним режимом та / або соціальним середовищем, в якому вони проживають. Ця змінна нам дає два типи імміграційних характеристик: добровільна імміграція (в основному мотивована економічними питаннями) та примусова імміграція, яку складають біженці, депортовані та раби.

Час, нарешті, є останньою із змінних, яка б пояснила фактори, які підштовхують людей покинути місце походження. Це ключова категорія в дослідженні міграційних явищ, оскільки вони можуть бути сезонними, тимчасовими, на кілька років або невизначеними.

Характер причин міграційного явища можна розділити на три: економічні, політичні та кліматичні. Ця змінна важлива, оскільки саме це використовує Європейський Союз, щоб відрізнити біженця від економічного мігранта та вирішити, чи він буде отримувати статус біженця чи ні. Економічна міграція заохочується прагненням та / або відчаєм суб'єкта домогтися гідного життя чи економічних умов, які дозволяють йому чи його сім'ї підтримувати себе. У сучасних європейських умовах основні економічні мігранти походять із Східної Європи, а також із країн, що мають економічну нестабільність через минулі збройні конфлікти.

Міжнародні організації також вказують на три нові характеристики міграції в планетарному масштабі: фемінізація міграційних потоків, причому жінки становлять 51 відсоток мігрантів; важливість дитячої імміграції та іммігрантів від наслідків зміни клімату, які, як очікується, продовжуватимуть зростати.

В даний час, за даними ООН, кліматична міграція є однією з головних глобальних проблем. Більшість мігрантів походить з Латинської Америки, Африки та Азії, і вони, як правило, люди, що рятуються від стихійних лих (посухи, опустелення та підвищення рівня моря). Найновіші дані свідчать про те, що є близько 25 мільйонів людей, емігрованих через екологічні проблеми, чий переміщення та переселення створюють вплив на навколишнє середовище, що впливає на збільшення ризику бідності у всьому світі. ООН очікує, що до 2050 року з цієї причини буде переміщено близько 200 мільйонів, а експерти прогнозують гуманітарну кризу, яка торкнеться, по суті, країн, що розвиваються.

1.2 Тенденції мультикультурних міграційних процесів та їх вплив на країни Європейського Союзу

Міграція існує з початку нашого існування. Розширення *homo erectus* за межами африканського континенту можна вважати першим міграційним рухом в історії людства. Міграційний рух - константа в такому глобалізованому світі, це результат соціальних, економічних та політичних перетворень, які відбуваються у всьому світі.

Процес міграції зазнав різних перетворень від часу промислової революції до наших днів. З кінця XIX століття та початку XX століття до XXI століття міграції не лише змінювали свою мотивацію та призначення, але й прийшли до модифікації суспільств, в яких вони були, що призвело до змін на економічному, соціальному та культурному рівні. Іспанський соціолог Хосе Фелікс Тезанос виводить різницю між трьома великими міграційними моделями сучасності: трансатлантичною моделлю, північно-європейською моделлю та сучасною. Ці три моделі відповідають часу розвитку промислової революції та становлення та нових націй, періоду після Другої світової війни та розвитку економіки Північної Європи та відповідної глобалізації.

З 2009 року до Європейського Союзу мігрували понад 3,4 мільйони нелегальних мігрантів - шукачів притулку або економічних мігрантів, які в'їхали без візи аби підтвердити статус біженця, перетинали кордон як легально так і не легальним шляхом, що продемонструвало низьку ефективність морських операцій ЄС, спрямованих на забезпечення південних кордонів Європи у Середземному та в Егейському морів біля берегів Греції.

Розуміння еволюції цих трьох моделей є ключовим при аналізі не лише сучасного міграційного явища на Середземномор'ї, а й того, скільки аргументів, які сьогодні застосовують європейські політики, є продуктом виступу, яке прагне протистояти громадянству з імміграцією та особливо продовжити невдалу інтеграційну систему. У таблиці 1.1, встановлено основні економічні та соціокультурні характеристики різних міграційних моделей.

Таблиця 1.1 - Характеристика різних міграційних моделей

Моделі	Трансатлантична	Північно-європейська	Сучасна
	XIX-XX	Після 1945	XXI
Економічний рівень	• Покращення рівня життя • Заселення Америки	• Працювати, щоб заощадити достатньо для подальшого створення бізнесу чи придбання будинку в країні • Спеціалізація в робочій галузі • Немає 100% заселення через бажання повернутися в країну походження	• Еміграція з необхідності та відчаю • Економія, щоб відправити гроші родичам в країні походження • Нестабільна робота • Експлуатації низької якості
Соціокультурний рівень	• Адаптація до країни призначення • Контрольована та планова міграція • Відносні зв'язки з країною походження • Нове громадянство	• Легальна та тимчасова міграція • Сильний емоційний зв'язок з країною походження • Збереження громадянства • Погана інтеграція	• Безконтрольна та нелегальна міграція • Дуже міцний зв'язок з країною походження • Багаторазове громадянство • Незначна інтеграція • Підкріплення попередньої культурної ідентичності

Джерело: Beatriz Cózar Murillo та Leticia Rodríguez García - Демонтаж помилкового міфу про імміграційну проблему (2019) [14]

Міграційна тенденція, яку Європейський Союз має на південному кордоні з 2014 року, має три характеристики: висока щільність переміщеного та біженського населення, переміщення за короткий проміжок часу і нарешті войовничий характер конфліктів що підштовхує людей до міграції. Це встановлює імміграцію, виходячи з переважаючої потреби залишити конфліктні зони, і це, здебільшого, не відповідає на просто економічне питання. Усі ці питання впливають на країни призначення на економічному, соціальному, культурному та політичному рівні, породжуючи в таких країнах, як Італія чи Угорщина, атмосферу расизму, ксенофобії та мовної ненависті, які вбивали через політиків-популістів на основних позиціях офіційна влада країн.

Що стосується розуміння та аналізу явища міграції, то це важливо, адже ці переміщення в даний час здійснюються плавно, без встановленої стратегії, без контрактів чи паперів. Це рухи, які реагують на відчайдушну ситуацію, часто

перетворюючись на нерегулярну імміграцію. Більшість із цих мігрантів мають доступ до низькоякісних робочих місць, при цьому нестабільні зарплати створюють ситуацію соціального відчуження в приймаючих країнах після приїзду [17]. Найближчий випадок в Іспанії з марокканськими тимчасовими мігрантами, які піддаються зловживанням за зарплату в розмірі 30 євро після 10-годинного дня [31]. Це породжує збільшення кількості нерегулярних робочих місць, створюючи, в свою чергу, "конкуренцію на зменшення робочої сили", в якій є нагальна потреба працювати "ким завгодно" і "де завгодно", щоб передати гроші своїм родичам у країну походження, платити борги мафії, яка привели їх сюди або просто для виживання [17].

Ці два економічні питання впливають на суспільство, що приймає: з одного боку, соціальним розшаруванням, а з іншого - трансформацією на міському рівні. Перше з них стосується поділу в суспільстві між людьми, які вже проживали в країні перебування, і які є частиною і сутністю цього суспільства, та людьми-іммігрантами, які вважають себе громадянами другого класу «соціально-економічно підірваними та без правними через їх ситуацію» [17]. Це породжує процеси соціальної нерівності та відчуження, які мають свій вплив на другу проблему, згадану вище: трансформацію на міському рівні. Це передбачає створення мікрорайонів чи гетто в містах приймаючих країн, де створюються невеликі діаспори, які можуть слугувати елементом інформації та настанов для людей, які думають здійснити поїздку.

Сума впливу на економічному, соціальному та культурному рівні призводить до політичного впливу, який пізніше розвиватиметься ширше. Політичний ефект, який виробляє імміграційна проблема в Європі, знову зайняв полиці газет та новин по всій Європі. Хоча у європейської громади відчуття добродушного прийому залишається поширеним, а ставлення до імміграції - сприятливим. Однак у деяких країнах Європейського Союзу починають з'являтися елементи відмови від імміграції, особливо в країнах з високим рівнем безробіття, які постраждали через середземноморську міграційну кризу.

Ця відмова породжує підйом рухів і крайніх правих політичних партій, які були маргіналізовані на політичній арені. Це призвело до трансформації європейської політичної карти, коли радикальне право дійшло до парламентів багатьох держав-членів. Останнім, хто приєднався до цього списку парламентів, стала Іспанія, де крайня права партія здобула 24 місця. Португалія, Люксембург, Ірландія та Мальта - єдині чотири країни Союзу, де крайні праві не мають представництва. Це відмова від імміграції та біженців також мала свій переклад та політичний вплив на європейські інститути. Єврофобічні та крайньо-праві партії, які спільно відмовляються від імміграції в Європу, досягли 172 євродепутатів, що є дуже невеликою кількістю порівняно з 437, що партії право, лівоцентристських та ліберальних партій поглинали.

Нова міграційна тенденція не лише впливає на міграційні рухи, але й створює вплив на приймаючі товариства, де крайні праві займають інституційні посади, даючи їм достатньо повноважень вирішувати, хто в'їжджає, а хто не в'їжджає на їх територію. Європейське громадянство в цілому продовжує бути толерантним до імміграції та солідарності з біженцями, які прибувають на європейської спільноти. Однак є все більше партій та політиків, які займають позицію проти тієї солідарності, яку Європейський Союз та громадяни Європи з гордістю продовжують підтримувати.

1.3 Основні напрями та фактори міграційної кризи в Європейському Союзі

Європейські інституції склали карту основних маршрутів, якими користуються біженці, щоб прибути на континент. На Рис. 1.1 показано, наскільки складна ситуація. Крім того, є альтернативні шляхи, якими біженці прямують до Росії, щоб перетнути кордон до Норвегії. Цей маршрут відрізняється від інших великими витратами для мігрантів, тому він є для багатьох з них недоступним.

Рисунок 1.1 - Основні міграційні маршрути в ЄС

Джерело: Леонардо Алль. Основні міграційні маршрути в ЄС - <https://www.eurodiplomat.com/main-migratory-routes-into-the-eu/> [19]

За даними ООН, країни, з яких походить більша частина шукачів притулку, не змінюються з 2014 року: це Сирія, Афганістан, Сомалі, Південний Судан, Судан, Демократична Республіка Конго, Центральноафриканська Республіка, М'янма та Еритрея. Основні країни походження є більш-менш неоднаковими: 41% мігрантів родом із Сирії, 27% – з Афганістану, 16% – з Іраку, а потім Ірану, Пакистану, Нігерії, Гамбії, Гвінеї, Марокко та Сенегалу [46].

З іншого боку, мігранти, які пересуваються між країнами ЄС транзитом, частіше виявляються працевлаштованими, ніж люди, які перебували в країні їхнього народження. Згідно з даними, опублікованими в Євростаті, 75,4% офіційних внутрішніх мігрантів ЄС у віці від 20 до 64 років перебувають на роботі, тоді як серед людей працездатного віку, народжених у рідній країні, мають роботу 73%.

Основними ознаками міграційної кризи в Європейському Союзі вважаються наступні:

- нелегальний та протизаконний перетин кордону великою кількістю мігрантів;

- формування жвавої структури контрабандного перевезення мігрантів та відсутність однорідної законодавчої та виконавчої політики у сфері нелегальної міграції;

- недостатнє та ірраціональне фінансування приймаючими країнами юридичних, економічних і соціальних проблем мігрантів та низький рівень системи працевлаштування та освіти серед неофіційних мігрантів;

поширення ксенофобських настроїв серед населення Європейського Союзу через небажання дотримуватись місцевих правил та законів деякими мігрантами.

Спільна європейська система притулку (SECA) встановлює загальні мінімальні критерії поводження з особами, які шукають притулку. На практиці до осіб, які шукають притулку, не поводяться однаково, а рівень визнання притулку різниться в різних країнах-членах.

Тому багато осіб, які шукають притулку, переїжджають до ЄС у пошуках найкращої країни подати заяву про надання притулку (Рис. 1.2). Це те, що відомо як "притулок на вимогу".

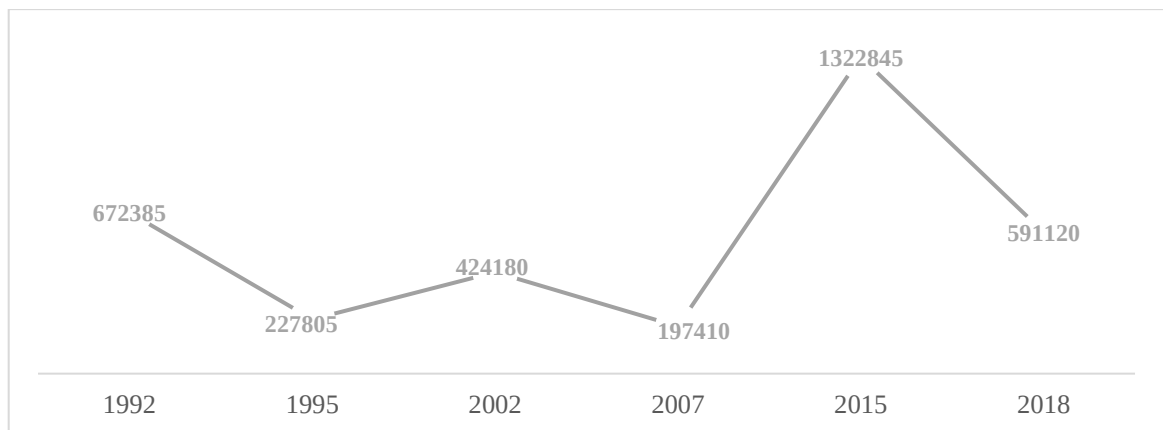

Рисунок 1.2 – Кількість звернень про надання притулку в ЄС, 1990-2018 роки, чол.

Джерело: 9. Рада Європейського Союзу - [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.consilium.europa.eu/es/infographics/asylum-applications-since-1990/> [9]

Відповідно до чинного законодавства, країна ЄС, через яку мігранти вперше звертаються до Союзу, відповідає за обробку заяв про надання притулку.

Це поклало значне навантаження на Грецію та Італію, які під час міграційної кризи 2015 року отримали безпрецедентні потоки мігрантів.

У червні 2015 року лідери ЄС погодилися переселити 40 000 шукачів притулку з Греції та Італії протягом наступних двох років. Рада офіційно прийняла це рішення 14 вересня 2015 року після надання своєї думки Європейському парламенту.

Коли влітку 2015 року кількість нерегулярних заїздів досягла нових максимумів, Рада ухвалила ще одне рішення від 22 вересня 2015 року про створення тимчасового механізму переселення в ЄС [36].

За цією програмою до 66 000 шукачів притулку могли бути переселені з Греції та Італії до вересня 2017 року.

Міграційна криза погіршила ситуацію та підкреслила необхідність більшої гармонізації процедур та стандартів притулку.

2 ДОСЛІДЖЕННЯ ДОСВІДУ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІСТИЧНОЇ ІДЕОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

2.1 Визначення соціально-економічної ситуації сприйняття європейського населення в умовах міграції

Імміграція та біженці були ресурсом та зброєю для європейських політиків, перетворюючи явище міграції на проблему, вирішення якої полягає у закритті кордонів та примусовому вигнанні всіх, хто не приймає європейську та західну культуру, а також розпалюванні ненависті і страху перед тим, хто не хоче жити з місцевими цінностями. Політичні партії, незалежно від свого напрямлення, використовували імміграцію як елемент електоральної пропаганди: або для отримання голосів (як це стосується крайніх правих у Європі), або для боротьби з дискурсом популістських партій (наприклад, це справа лівих партій).

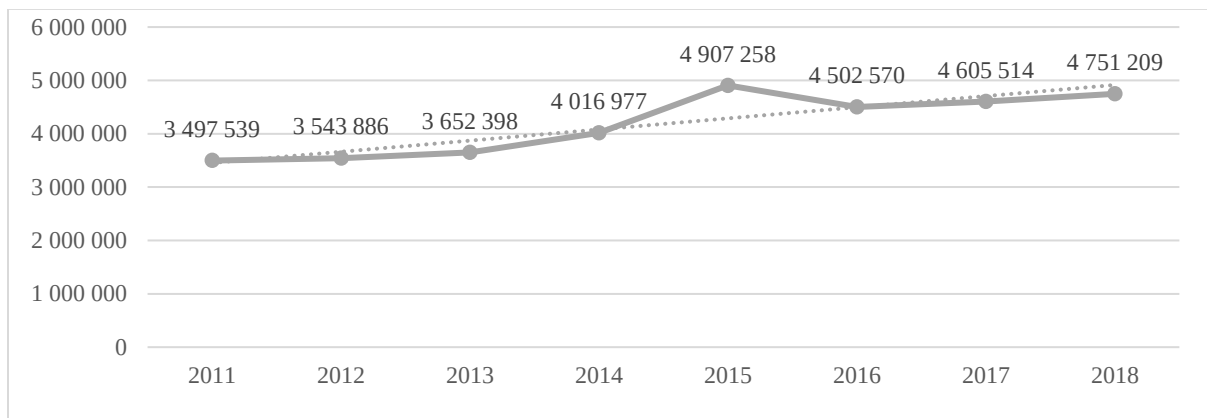

Рисунок 2.1 - Кількість іммігрантів до країн ЄС-28 з 2011 до 2018 рр., чол

Джерело: База даних Евростат / Офіційний сайт Евростат [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00176/default/table?lang=en> [2]

У зв'язку з наданням великої кількості соціальних пільг іммігрантам приймаючими країнами, відбулося значне зменшення сумарного доходу кожної з них. На рисунку 2.1 показана динаміка і лінійний тренд загальної кількості мігрантів до ЄС-28. Піком міграційної кризи став 2015 рік з показником 4,9 млн чоловік. Окрім того, нас цікавлять економічні показники, такі як сумарний дохід

приймаючих держав. На рисунку 2.2 ми можемо спостерігати стрімке падіння в майже 3% у період 2014-2015 років.

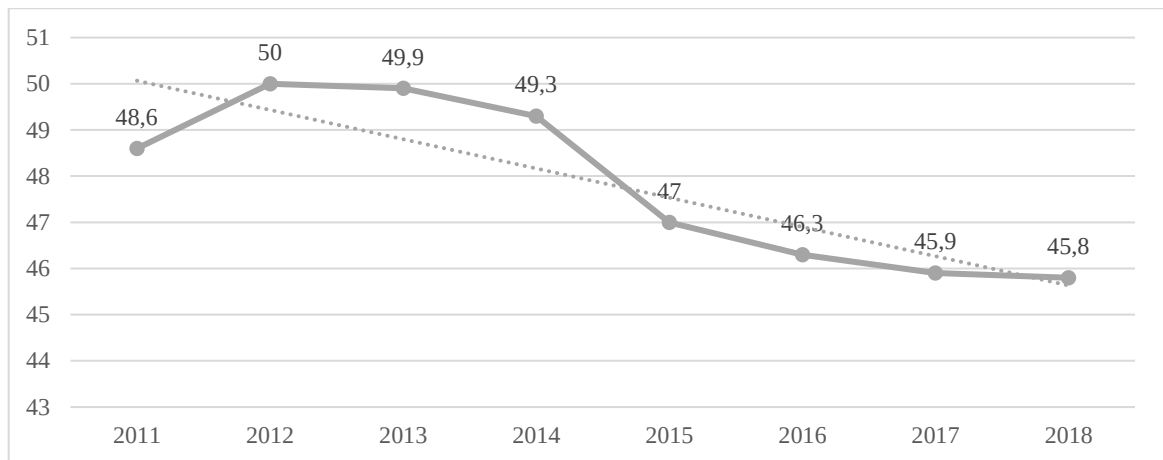

Рисунок 2.2 - Сумарний дохід загального державного управління ЄС-28 з 2011 до 2018 рр., відсоток від ВВП

Джерело: База даних Євростат / Офіційний сайт Євростат [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00023/default/table?lang=en> [1]

Ставлення до імміграції на індивідуальному рівні може бути сильно відредаговано основними психологічними особливостями, що визначає людську проімміграційну та антиімміграційну спрямованість. Ставлення до імміграції також сильно прогнозується більш широкими політичними установками, такими як саморозміщення лівих та правих, прагнення до егалітаризму та бажання сильної влади зміцнити стан соціальної та економічної безпеки. Також люди, які скептичніше ставляться до мотивів політиків, як правило, більше протистоять імміграції [48]. Деякі країни, які в цілому доволі позитивні щодо імміграції - такі як Данія та Фінляндія - також досить розділені в соціально-економічному плані. Це говорить про те, що питання імміграції можуть бути політично розділеними як у північних, так і в західноєвропейських країнах, таких як Великобританія та Франція.

Крім того, в опитуванні, проведеному дослідницьким центром PEW у 2016 році, 58% людей у Сполучених Штатах Америки заявили, що присутність більшої кількості людей різних рас, етнічних груп та національностей зробила

штати Сполучені Штати Америки - кращим місцем для проживання, порівняно з 22,8% (середній відсоток) у випадку з європейцями [10]. Однак, розбиття медіанного відсотка (22,8%) Європи за країною показує, що показники для Швеції (36%), Великобританії (33%) та Іспанії (31%) вище середнього відсотка у регіоні [10].

Занепокоєння громадськості щодо імміграції часто зосереджується на культурі і сприймається зв'язком з тероризмом. Серед 10 обстежених країн, медіана 51% вважає, що іммігранти хочуть залишатися відмінними від широкого суспільства, а 38% вважають, що хочуть перейняти звичаї та спосіб життя нації. Середній показник 57% свідчить, що імміграція збільшує ризик тероризму в їхній країні, тоді як 38% мають зворотну думку (Додаток Б).

2.2 Практика застосування інструментів мультикультуралізму та основні стратегії в Європейському Союзі

Європейський Союз на сьогодні є одним з головних регіонів призначення міграцій, утворених групою країн з історіями прийому дуже різноманітних іммігрантів, відповідно до відмінностей в економічному та промисловому розвитку, які традиційно це характеризували. Прибуття іммігрантів до ЄС в останні роки відбувається в демографічному контексті, що характеризується старінням населення та прогресивним зниженням кількості груп людей працездатного віку, що загрожує їх перспективам економічного зростання.

Під час піку кризи 2015 року деякі держави-члени тимчасово закрили свої внутрішні кордони ЄС, щоб припинити транзит мігрантів у межах ЄС. Закриття кордонів викликало побоювання, що нелегальна міграція підірве зобов'язання держав-членів ЄС щодо підтримки відкритих внутрішніх кордонів через Шенгенську угоду. ЄС також забезпечив збільшення відповідальності та ресурсів для європейського прикордонного агентства Frontex у патрулюванні Середземномор'я.

Сучасні проблеми, з якими стикається Європа, не пов'язані з культурами, що характеризують старий континент, а найімовірніше вони виникають через зростаючі акти расизму та ксенофобії проти іммігрантів. Хоча завдяки полікультурній політиці в європейських країнах не вдалося досягти бажаної мети мирної інтеграції іноземців, асиміляцію не слід розглядати як рішення. Мігранти мають право зберігати свою культурну приналежність, але спільні цінності мають бути розділені, щоб поважати традиції та зберегти мирне співіснування, чим і займається політика мультикультуралізму.

В останні роки спостерігається не тільки високий рівень соціальних заворушень, а й «культурні заворушення» - термін, створений Омаром Муфаккіром в 2008 році, для опису зміни стану ейфорії до антагоністичних культурних відносин [37]. Культурні заворушення виникають після культурного шоку. Наприклад, Нідерланди, які часто розглядаються як одна з найбільш ліберальних країн, змінюють свою полікультурну політику. Як і у Франції, це можна пояснити кількома факторами, включаючи збільшення частки голосів в парламенті, яку отримують ультра націоналістичні політичні партії.

З індексу політики міграційної інтеграції [39] про полікультурну політику Європи можна зробити висновок, що країни-члени ЄС прийняли декілька спільних політик ЄС щодо мультикультуралізму, але ці політики в основному стосуються культурних прав, що залишають осторонь участь іммігрантів у соціальному та політичному житті. Розроблений Королівським Інститутом в Кінгстоні (Онтаріо, Канада) Індекс політики мультикультуралізму аналізує розвиток політики між 1980 і 2010 роками в двадцяти одній західній демократії. Вона показує кореляцію між збільшенням законодавства, що стосується мультикультуралізму, і збільшенням кількості населення, що народилося в іноземних країнах.

У 2017 році в Європейському Союзі проживало 21,6 мільйона (4%) людей з національностями, відмінними від громадян Союзу, що відображало різні міграційні потоки: людей, які прибули за межами Союзу, та людей у вільному

обігу з країн-членів ЄС, з яких 16,9 мільйонів громадян проживали в країні, яка не була їхньою рідною (Додаток А).

У 2016 році до країн ЄС прибуло трохи більше 3,3 мільйона людей, за даними Євростату за 2016 рік. Враховуючи відсоток неімігрантів, перше місце серед спільнот за загальною імміграцією займає Італія (66,6% мігрантів), за нею йдуть Швеція (64%) та Словенія (62,4%), Іспанія має 56,8% не-членів громад.

Що стосується розподілу іммігрантів за статтю, то тут була більша кількість чоловіків, ніж жінок (56% та 44% відповідно). Враховуючи вік, середній вік іммігрантів, які прибувають до Європи, становив 27,5 років, хоча середній показник загальної кількості населення старіючого Європейського Союзу становив 42,6 років.

Основною стратегією, запропонованою лідерами ЄС, є оновлення спільної міграційної політики в питанні надання притулку для розподілу мігрантів та біженців в країнах-членах ЄС. Хоча інституції Європейського Союзу, працювали над цим питанням вже більше десяти років, інші члени ЄС неодноразово не погоджувалися на спільну політику пом'якшення надання притулку.

13 липня 2016 року Європейська Комісія внесла пропозиції щодо завершення реформи Спільної європейської системи притулку. Реформа прагнула створити справедливу політику для осіб, які шукають притулку, забезпечуючи просту та скорочену нову систему. Врешті-решт, пропозиція про реформи намагалася створити систему, яка могла б боротися з нормальним та впливом на міграційний тиск. У таблиці 2.1 показано деякі з них.

Таблиця 2.1 – Стратегії потоків міграції, застосовані Європейським Союзом

Стратегія 1	Різні національні підходи до прийняття шукачів притулку
Стратегія 2	Використання бюджетів ЄС для підтримки інтеграції біженців
Стратегія 3	Зміцнення зовнішніх кордонів ЄС
Стратегія 4	Співпраця з третіми країнами для скорочення транзитних маршрутів
Стратегія 5	Прив'язка іноземної допомоги до міграції, що спричиняє залякування потенційних мігрантів

Країнами-членами ЄС оброблено близько п'яти мільйонів заяв від мігрантів з 2011 по 2017 рік, надавши притулок близько половини. За цей час Німеччина прийняла 1,6 мільйонів біженців. Проте серйозним питанням стоїть вирішення проблеми щодо мігрантів, які не отримали дозвіл на проживання. Більшість з них не повертаються до своїх країн походження, оскільки багато з них не мають умов і для повернення. Такі невдалі шукачі притулку сприяють збільшенню тіньового населення невідомих масштабів, які проживають в Європі без правового статусу. Це населення стикається з різкою політичною риторикою про їх депортацію (що може бути неможливим), і ЄС виявився нездатним вирішити цю проблему на практичному рівні.

2.3 Оцінка впливу мультикультуралізму як відповіді Європи на міграційну кризу

Сьогодні присутність близько 25 млн. мусульман у 28 країнах Європейського Союзу викликає суперечки, суперечки, страх і навіть ненависть. Ніколи раніше ми не були свідками такого клімату взаємних підозр між мусульманами та іншими суспільствами Європи. Опитування громадської думки на нашому континенті демонструють все більше страху та антагонізму щодо європейських мусульман, які розглядаються як загроза національній ідентичності, внутрішній безпеці та соціальній структурі. У той же час мусульмани переконані, що більшість європейців відкидають їх присутність і принижують та висміюють їхню релігію.

Це непорозуміння викликає занепокоєння, оскільки заохочує небезпечну ісламофобію, з одного боку, і радикалізацію деяких форм поведінки, з іншого. Європейські країни занепокоєні цією еволюцією, яка перевіряє мирне співіснування; отже, вони вжили заходів та прийняли закони, щоб діяти проти екстремістських сил, стримувати радикалізацію та покращувати інтеграцію мусульман у приймаючі країни.

Очевидно, що не всі робітники-мігранти п'ятдесятих років у Європі були мусульманами, але, оскільки безпосередньо навколишню територію складають мусульманські країни Північної Африки та Близького Сходу, колонізовані переважно європейськими країнами, це не дивно. що більшість трудових мігрантів у Європі є мусульманами. Ці працівники покинули свої країни у п'ятдесятих та шістдесятих роках, шукаючи роботу, соціальні виплати та вищу оплату праці. У своїй переважній більшості перше покоління іммігрантів складалося з молодих людей, які не приїхали назавжди залишитися, а зібрати достатньо заощаджень, наприклад, побудувати будинок, відкрити магазин чи купити таксі; загалом, щоб підготувати тріумфальне повернення на батьківщину. Оскільки вони вважали, що оселилися лише тимчасово, ці іммігранти - одинокі чи одружені - перераховували майже 80% заробітної плати своїм сім'ям.

У жовтні 2015 року Європейський Союз вирішив скласти перелік безпечних країн, в які можна повертати мігрантів та біженців і де їм не загрожує жодна небезпека. За даними Європейської Комісії, «відповідно до міжнародного права (Женевської конвенції) та закону ЄС, країна вважається безпечною, коли вона наділена демократичною системою і загалом, і систематично, не здійснює і не зазнає жодного роду переслідування чи тортур, нелюдського або принижуючого гідність поводження чи покарання, погрози насильством або збройним конфліктом» [26].

Незважаючи на таку реалізацію, на початку 2016 року частина країн у списку, підготовленому Європейською Комісією, вирішила закрити свої кордони для припинення неконтрольованого потоку біженців через свої території [7]. До цього також були причетні такі країни, як Німеччина, яка критикувала під час закриття кордону Македонію з Грецією або закриття австрійського кордону. Вона також закрила свій кордон 13 вересня 2015 року внаслідок великого потоку біженців з Австрії. Однак це закриття кордону було не що інше, як згубний удар для Європи, оскільки, якщо Німеччина відокремилась, це почало чинити тиск на інші країни-члени ЄС, щоб виконати призначені квоти, встановлені в

Європейській програмі міграції, поставити під контроль і під питанням один із його фундаментальних стовпів [9].

З самого початку трудової імміграції, у 1950-х та 1960-х роках, і до сьогодні європейські країни приймали дуже різні політики щодо управління та інтеграції іммігрантів. У часи міжнародної конкуренції за добре освічену робочу силу, яка набуває все більшого значення через мінливий демографічний склад багатьох промислово розвинених країн, виникає також питання про те, як ефективніше керувати імміграцією.

Мультикультуралізм - це не загальноприйнята політична ідеологія, сукупність ідей, що базуються на більш-менш дискусійних соціальних та економічних теоріях, раціональній інтерпретації людини та її світу, на якій базується програма реформи суспільства, а просто віра, майже релігія.

Те, що зберіглося від першого розуміння мультикультуралізму, - це лише фундаментальна ідея про те, що людські суспільства, які є до цих пір одноетнічними, расовими та культурно однорідними, є недосконалими суспільствами і що люди повинні сприяти масовій імплантації інших рас і культур на національні прошарки різних європейських національностей.

Щоб зрозуміти вплив мультикультуралізму і навіть його очевидний успіх з кожним днем все більш помітним у нашому суспільстві, не потрібно вивчати його догмати.

У 2010 році канцлер Німеччини Ангела Меркель у своєму виступі в Постдамі перед членами молодіжної організації її партії Християнсько-демократичний союз (ХДС) сказала: «Спроба створити мультикультурне суспільство (у Німеччині) повністю провалилася».

Ця промова свідчить про зниження позову в Німеччині та всій Європі щодо створення мультикультурних «островів», чогось більш досконалого та радикального, ніж складові громади нинішніх Сполучених Штатів Північної Америки. Однак у США це - конституційний елемент - не підриває її національний дух і всебічний патріотизм; тоді як у Європі, швидше за все, це зруйнує національну ідентичність та розпустить її соціальну структуру.

Ідеологія мультикультуралізму ігнорує невмілу зустріч між баченнями цінностей могутньої цивілізації та занепад інших матеріальних і технологічних підпорядкованостей. Імігранти не прагнуть ділитися внутрішніми вітаннями з іншими, об'єднуватися в множини за відмінностями.

Європейські правлячі класи усвідомлюють невдачу мультикультуралізму, але за відсутності політики заміщення їх засуджують для її підтримки. Важко замінити ідеологію, особливо коли вона дає чуйний вигляд імміграційній політиці, вимушеній економічними потребами та демографічним дефіцитом.

Не дивлячись на те, що політичні стратегії мультикультуралізму отримали негативну оцінку європейських та світових експертів із-за їх видиму недосконалість, у сучасному та майбутньому світі існує необхідність мирного співіснування різних культур через стрімке поширення явища глобалізації. Цікаво, що дані проекту DIVID, що фінансується ЄС, показали, що етнічне та релігійне різноманіття на національному рівні пов'язане з покращенням здоров'я та добробуту. Хоча на особистому рівні люди можуть відчувати, що етнічне та релігійне різноманіття загрожує їхній культурі чи самотності, вплив різноманітності на загальний стан країни є позитивним.

До одних зі ствердних наслідків мультикультуралізму можна віднести розширення мігрантами можливостей своїх прав людини, розширення соціальних та економічних зв'язків між представниками різних культур, накопичення знань та досвіду різних країн для мігрантів і громадян; зменшення темпу старіння нації, отримання додаткового попиту на екзотичні товари і послуги та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції (наприклад, релігійної) для країни. А серед негативних аспектів існують зниження рівню довіри до власної країни, поширення асимілятивних настроїв крайніх правих партій, посилення недовіри до «чужинців» через випадки терористичних актів та перенесення неіммунних хвороб. Таким чином, явище мультикультуралізму як ідеї є позитивним та неминучим, а його фактичний вплив на економіко-політичне життя у приймаючих країнах та країнах виїзду є достатньо неоднозначним.

3 ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРНОЇ БАГАТОГРАННОСТІ В КОНТЕКСТІ ПОЛІТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

3.1 Наслідки застосування мультикультуралізму у міграційному явищі європейського простору

Побоювання противників більш відкритої міграційної політики часто пов'язані з можливим переміщенням та наслідками сильної міграції, а також з фінансовим тягарем асиміляційної та інтеграційної політики. З іншого боку, в Європі покладаються великі надії на імміграцію, яка покликана перехопити частину негативних наслідків демографічних змін. Дійсно, імміграція впливає на економіку країни перебування через широкий спектр каналів. Це змінює кількість та склад робочої сили, впливає на накопичення капіталу та попит на товари та впливає на державний бюджет, податкові надходження та трансфертні платежі [20]. Усі ці канали необхідно враховувати при оцінці економічних наслідків. Останні також сильно залежать від особливостей мігрантів та швидкої і успішної інтеграції ринку праці [19]. Найважливіші фактори з економічної точки зору - це вікова та освітня структура іммігрантів [20]. Іншими важливими аспектами є гнучкість у заробітній платі, ступінь взаємодоповнюваності або заміщення, тобто наскільки мігранти схожі за своєю кваліфікацією або доповнюють її, а також швидке коригування запасів капіталу та експорту [19].

В цілому міграція поширена серед молодих, одиноких, кваліфікованих дорослих [22]. Вік є дуже обмежуючим фактором рішення про міграцію. Як правило, міжнародні перетини кордону відбуваються у вузькому віковому діапазоні від 25 до 35 років. Люди старше 40 років вирішуються цей крок лише у виняткових випадках, оскільки нематеріальні витрати на міграцію, зокрема, значно вищі для них, ніж для молоді.

Вражає також те, що робітники-мігранти часто мають вище середній рівень освіти порівняно з їхньою країною і часто навіть є більш висококваліфікованими, ніж населення в цільовій країні. У країнах ОЕСР

близько третини іммігрантів мають університетський ступінь [38]. Одним з можливих пояснень цього є те, що для висококваліфікованих людей витрати на міграцію з одного боку нижчі, а з іншого - вищі.

Слід віддати перевагу шляху вибіркової імміграційної політики [20]. Біженці в Німеччині також в середньому значно молодші за вітчизняне населення, частка яких у віці 18-35 років становить 50%. Існує велика різноманітність рівнів шкільного навчання. Хоча, згідно з опитуванням BAMF, 19% шукачів притулку в Німеччині пішли до університету, а 68% - до середньої школи або коледжу, 9% опитаних взагалі не пішли до школи, а 26% не закінчили шкільну освіту. Особливою проблемою для біженців є відсутність сертифікатів на відповідну освітню кваліфікацію, тому їх визнання ускладнюється значно [19].

В основному, імміграція збільшує пропозицію робочої сили в економіці. Однак імміграція також змінює загальний економічний попит. Якщо запас капіталу буде скоригований за рахунок збільшення інвестиційних стимулів або якщо експорт країни зростає через підвищення конкурентоспроможності, втрати заробітної плати та зайнятості домашнього населення можуть бути навіть надмірно компенсовані [18]. Дійсно, емпіричні аналізи здебільшого мають незначний вплив на рівень середньої заробітної плати. Хоча в короткостроковій перспективі можуть бути незначні негативні наслідки заробітної плати [12], також існує значне коригування капіталу у середньо- та довгостроковій перспективі, щоб заробітна плата залишалася незмінною у довгостроковій перспективі [50].

Що стосується впливу імміграції на зайнятість, навряд чи є емпіричні наслідки переміщення. У більшості випадків негативних наслідків немає, і якщо вони є, вони зазвичай незначні [20]. Крім того, населення Європейського Союзу сприймає мігрантів по-різному (Додаток Б).

3.2 Шляхи удосконалення політики мультикультуралізму в системі міжнародної міграції

В силу всіх аспектів, проаналізованих у цьому дослідженні, можна сказати, що Європейський Союз переживає один з найделікатніших моментів, пов'язаний, зокрема, з проблемами, такими як міграція. Це переломний момент, який також зумовлений такими нагальними питаннями, як Brexit або відсторонення від громадянства за європейським проектом. Беручи до уваги все це та маючи на увазі, що міграція у світі в цілому та Європі зокрема є теперішньою та майбутньою реальністю, переконфігурація навколишньої політики є принаймні необхідною. Особливо, якщо держави-члени все ще схильні виконувати одну зі своїх основних цілей, проводити справжню спільну міграційну політику, метою якої є встановлення збалансованого підходу до вирішення як легальної, так і нерегулярної міграції на основі принципу солідарності.

Також звертається увага на лицемірство, яке може бути породжене самим громадянством, оскільки значна частина громадян, не лише європейці, бажають прагнути до мультикультурного та глобалізованого суспільства з космополітичним громадянством, але, водночас, саме ці громадяни, які, іноді ставлять як фізичні, так і психічні бар'єри, а також сентиментальні бар'єри, щоб відбутися власної інтеграції мігрантів. Крім того, європейські країни не можуть втрачати з поля зору серйозну демографічну проблему, старіння населення зростає, поки рівень народжуваності не вдається зняти. Ще одна причина, чому міграція - більш ніж необхідна.

Європейські суспільства не повинні забувати своє минуле. Європейські уряди, далеко не намагаючись передати прикордонний контроль, повинні реформувати свої системи притулку та спробувати створити спільний простір, де солідарність та повага до гідності та людського життя є обов'язком.

Нижче наведено низку пропозицій чи рекомендацій, які можна було б розглянути, щоб вирішити проблеми навколо міграційного явища або принаймні покращити поточну ситуацію:

1. Сприяти розвитку національних інституцій для ефективної реформи Спільної європейської системи притулку (SECA) та досягнення справжньої спільної міграційної політики. Це, можливо, дещо дивна рекомендація, але така, яку слід пам'ятати і європейським, і національним інститутам, і громадянам. Вкрай важливо провести реформу Спільної європейської системи притулку та затвердити ті стандарти, які є важливими для її кращого функціонування. Серед них ті, що спрямовані на реформування Дублінської системи, зміцнення Регламенту Євродак, заміну Директиви про процедури надання притулку Регламентом та Директивою про вимоги притулку або реформування Директиви про умови прийому. Реалізація цих реформ дозволить більшою прихильністю держав-членів до питання міграції та буде досягнута справжня спільна міграційна політика.

2. Навчання майбутніх мігрантів при походженні та домовленостей між країнами походження та призначення. Ця пропозиція знаходить свою основу в цілях Глобального договору про безпечну, впорядковану та регулярну міграцію. Держави-члени Союзу повинні сприяти заходам, спрямованим на підготовку мігрантів за походженням. Таким чином, після завершення їх навчання, можуть бути укладені угоди між країнами призначення та країнами походження, які гарантують вільний рух мігрантів через інституціолізовані та, перш за все, юридичні канали. Таким чином, мігранти зможуть дістатися до країн призначення у відповідь на низку пропозицій про роботу. Це також повідомило б про додаткову вигоду, зміцнення альянсів між країнами різних континентів і стало б посиленням міжнародного співробітництва.

3. Сприяти соціальній інтеграції іммігрантів. Разом з просуванням більшої соціальної інтеграції іммігрантів слід сприяти взаємній повазі, щодо якої расистські та ксенофобські ідеї чи ставлення, які здебільшого не підтримуються, як показано, наприклад, при аналізі зв'язок між міграцією та злочинністю, хоча правда, що збільшення кількості іноземців впливає на рівень злочинності. Для цього також потрібно було б пройти процес десекрютізації міграції, і щоб дебати були більш пріоритетними через призму безпеки людини, а не

національної безпеки. Нарешті, інтеграція була б досягнута завдяки соціальній політиці, яку просуvalи національні, регіональні та місцеві організації, яка не ґрунтувалася на дискримінаційному законодавстві та пропонувала комплексні послуги мігрантам. Також грає роль освіта з раннього віку. Завдяки освіті в рівності, толерантності та повазі іммігранта більше не побачать як і інший

4. Сприяти цифровій грамотності. З дезінформацією та хибними новинами треба боротися опорно. Відповідно до прохання Європейського парламенту до держав-членів, країни повинні інвестувати в освітні заходи та програми, що призводять до цифрової грамотності. Завдяки цим діям громадяни зможуть краще виробити критичну думку та мати змогу перевірити інформацію, яку їм подають, або за допомогою традиційних ЗМІ чи соціальних мереж. Щоб зробити це можливим, він може бути підготовлений або європейськими, або національними установами, або громадськими об'єднаннями, доступним і зрозумілим посібником для громадян, в якому роз'яснюються основні показники, що характеризують цей тип оманливої інформації, і, таким чином, вміти боротися з цим

5. Створення, просування та просування обсерваторій та клінік, присвячених правам людини та, зокрема, імміграції. Створюючи, просуваючи та просуваючи обсерваторії та клініки, присвячені правам людини, міграційне явище могло б глибоко звернутися до нових поколінь, які в не так віддалений період стануть інтегрованими у ринок праці.

Ці платформи можуть стати відповідним механізмом для покращення технічної та деонтологічної професійної підготовки студентів юридичних наук. Так само вони проводитимуть сенсibilізаційну роботу щодо важливості прав людини в суспільстві, крім того, отримали б додаткову користь, заохочували б розробку більшої кількості досліджень та досліджень на цю тему. В Іспанії вже є деякі приклади, такі як Юридична клініка прав людини та бізнесу Севільського університету, Юридична клініка соціальних дій Університету Саламанки, Басканська обсерваторія імміграції або Постійна андалузька міграційна обсерваторія . Створення цих платформ чи інструментів істотно сприяло б

поширенню реальності за імміграцією, що вважається багатьма серйозною проблемою.

6. Просування форумів обговорення імміграції, орієнтованих на широку громадськість. Справа не лише в тому, що лише громадяни, які частіше стежать за діяльністю європейських інституцій, знають, що стоїть за явищем міграції, а в тому, що все частіше необхідно передавати інформацію більшій частини населення, а не бути зарезервованим для того, як можна було б назвати еліти. Цю проблему комунікації потрібно вирішити без сумніву з боку самого Європейського Союзу, щоб громадянин відчував себе більш ідентичним з європейським проектом, але на національному, регіональному чи місцевому рівнях слід сприяти дискусійним форумам, які дозволять звичайному громадянину знати ситуацію тісно і розвивати власне критичне мислення, залишаючи осторонь попередньо задумані міфи чи ідеї.

Усі ці рекомендації чи пропозиції могли б мати місце в суспільстві, оскільки вони не є недосяжними чи нереалізованими діями. Однак гальма чи бар'єри часто встановлюються тими, хто міг змінити ситуацію на високий рівень. Як і в інших викликах чи викликах всередині Європейського Союзу, без постійної волі та політичної прихильності неможливо знайти рішення щодо управління міграційними потоками. Все це також включає переосмислення ролі Європейського Союзу на міжнародній арені та проведення посилення демократичної моделі. Позиції минулого потрібно врятувати, підтримувати і не втрачати з уваги те, що мотивувало європейських лідерів рухатися вперед у таких сферах, як Шенгенська зона. З усього цього випливає, що Європейський Союз повинен зануритися у процес самоаналізу, оскільки роль, яка впродовж десятиліть формувалася як захисника прав людини, поставила під сумнів наявність саме тих цінностей, які її підтримують.

ВИСНОВКИ

Результати, отримані в рамках наукової роботи, дозволили зробити наступні висновки:

1. Інституціональна криза не була відкрита в Європейському Союзі через так звану кризу біженців, але це стало ситуацією не впорядкований через різні кризи, в які вже занурився європейський будівельний процес. Відсутність реакцій держав-членів на явище, яке явно позначилося на всьому Союзі, підкреслило напруженість між ними та європейськими інституціями та між ними. Було побудовано уявне, у якому вина недостатнього контролю чи управління гуманітарною кризою покладається на Європейський Союз, що призвело в багатьох країнах до певної невдоволення Європейським Союзом, якщо не очевидним зростанням євроскептики.

2. Різке зростання кількості шукачів притулку в ЄС у 2015 році не лише викликало публічну дискусію щодо закону про притулок, гуманітарну відповідальність та європейську солідарність, але й пожвавило дискусії щодо міграції, пов'язаної з ринком праці. Особливою проблемою тут є взаємопов'язання біженців та міграційних шляхів, що призводить до додаткового навантаження на систему притулку та ускладнює як захист біженців, так і розробку ефективної міграційної політики. Однією з причин такого поєднання є обмежувальна візова політика та відсутність законних шляхів доступу.

3. У часи міжнародної конкуренції за добре освічену робочу силу, яка набуває все більшого значення через мінливий демографічний склад багатьох промислово розвинених країн, виникає також питання про те, як ефективніше керувати імміграцією.

4. Європейський Союз повинен зануритися у процес самоаналізу, оскільки роль, яка впродовж десятиліть формувалася як захисника прав людини, поставила під сумнів наявність саме тих цінностей, які її підтримують.

5. В останні роки спостерігається не тільки високий рівень соціальних заворушень, а й «культурні заворушення». Культурні заворушення виникають після культурного шоку.

6. Міграційна тенденція, яку Європейський Союз має на південному кордоні з 2014 року, має три характеристики: висока щільність переміщеного та біженського населення, переміщення за короткий проміжок часу і нарешті войовничий характер конфліктів що підштовхує людей до міграції. Це встановлює імміграцію, виходячи з переважаючої потреби залишити конфліктні зони, і це, здебільшого, не відповідає на просто економічне питання. Усі ці питання впливають на країни призначення на економічному, соціальному, культурному та політичному рівні, породжуючи в таких країнах, як Італія чи Угорщина, атмосферу расизму, ксенофобії та мовної ненависті, які вбивали через політиків-популістів на основних позиціях офіційна влада країн.

7. Концепція мультикультуралізму, який з'являється у другій половині ХХ століття у США і номінує феномен культурної різноманітності, висвітлює культурні відмінності та підкреслює важливість утвердження конкретних та диференційованих вірувань. Проблема полягає в тому, що він закінчує відвідувати виключно випадки та фольклор, як це було у первинному суспільстві. Ось чому вважається, що рамки для роздумів про концепцію мультикультуралізму мають бути критичними.

8. Міжнародна трудова міграція - це переміщення людей через кордон задля постійного або тимчасового проживання та праці в іншій країні, що не є місцем народження чи громадянства.

9. Основною стратегією, запропонованою лідерами ЄС, є оновлення спільної міграційної політики в питанні надання притулку для розподілу мігрантів та біженців в країнах-членах ЄС. Хоча інституції Європейського Союзу, працювали над цим питанням вже більше десяти років, інші члени ЄС неодноразово не погоджувалися на спільну політику пом'якшення надання притулку.

10. Мультикультуралізм - це не загальноприйнята політична ідеологія, сукупність ідей, що базуються на більш-менш дискусійних соціальних та економічних теоріях, раціональній інтерпретації людини та її світу, на якій базується програма реформи суспільства, а просто віра, майже релігія.

11. Європейські суспільства не повинні забувати своє минуле. Європейські уряди, далеко не намагаючись передати прикордонний контроль, повинні реформувати свої системи притулку та спробувати створити спільний простір, де солідарність та повага до гідності та людського життя є обов'язком.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. База даних Євростат / Офіційний сайт Євростат [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00023/default/table?lang=en>
2. База даних Євростат / Офіційний сайт Євростат [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00176/default/table?lang=en>
3. Волошенюк О.В. Переваги і недоліки політики мультикультуралізму / О. В. Волошенюк // Форум права. – 2019. – № 3 (56). – С. 6-12. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://forumprava.pp.ua/files/006-012-2019-3-FP-Voloshenyuk_3.pdf
4. Гребіник Я. (2018) Політична реакція країн ЄС на міграційну кризу. «Теорія та методика навчання суспільних дисциплін»: науково-педагогічний журнал, №1(6), СумДПУ ім. А.С.Макаренка.
5. Дрожжина С. В. Культурна політика як проблема сучасного соціокультурного процесу. Автореф. дис. канд. філософ. наук. – Донецьк, 2004. – 17 с.
6. Євростат. Migration and migrant population statistics, 2017 - https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics
7. Карлова В. Мультикультуралізм як політико-ідеологічна доктрина: проблеми та виклики (2011). – Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. - Вип. 1. - С. 209-220. - [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnadu_2011_1_23
8. Котельников В. С. Мультикультурализм для Европы: вызов иммиграции / В. С. Котельников. - [Електронний ресурс: <http://antropotok.archipelag.ru/text/a263.htm>]
9. Леонардо Алль. Основні міграційні маршрути в ЄС - <https://www.eurodiplomat.com/main-migratory-routes-into-the-eu/>
10. Рада Європейського Союзу - [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.consilium.europa.eu/es/infographics/asylum-applications-since-1990/>
11. Парасюк О. Мультикультуралізм як соціокультурний феномен (2013). -Науковий блок. – Національний університет «Острозька академія». [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://naub.oa.edu.ua/2013/multykulturalizm-yak-sotsiokulturnyj-fenomen/>
12. Amnesty International (2014): Triton does not replace Mare Nostrum when it comes to saving lives. (10/31/14) (online).

<https://www.es.amnesty.org/noticias/noticias/articulo/triton-no-sustituye-a-mare-nostrum-a-la-hora-de-salvar-vidas/>, accessed June 22, 2016

13. Attitudes towards immigration in Europe: myths and realities. (2017), A5E-1, ASP Building, European Parliament

14. Baudrillard, J., *La precession des simulacres. L'effet beaubourg. A l'Ombre des majorités silencieuses*, 1978.) [Trad. Cultura y simulacro (trad. Por Vicens A. y Rovira P. Barcelona: Kairós, 1993, 4ed.)]

15. Beatriz Cózar Murillo та Leticia Rodríguez García - Демонтаж помилкового міфу про імміграційну проблему (2019)

16. Donald J. Bogue and Margaret Marman Hagood, *Subregional Migration in the United States, 1935–1940, Vol. II: Differential Migration in the Corn and Cotton Belts* (Miami, Ohio: Scripps Foundation Studies in Population Distribution, No. 6, 1953), pp. 124–27.

17. Donald J. Bogue and Margaret Marman Hagood, *Subregional Migration in the United States, 1935–1940, Vol. II: Differential Migration in the Corn and Cotton Belts* (Miami, Ohio: Scripps Foundation Studies in Population Distribution, No. 6, 1953), pp. 124–27.

18. Dudley Kirk, *Europe's Population in the Interwar Years* (Princeton, N.J.: Princeton University Press, 1946).

19. E. G. Ravenstein, "The Laws of Migration," *Journal of the Royal Statistical Society*, XLVIII, Part 2 (June, 1885), 167–227. Also Reprint No. S-482 in the "Bobbs-Merrill Series in the Social Sciences."

20. El País (2015): Merkel offers Turkey advances in its accession to Europe (10/19/15) (online). http://internacional.elpais.com/internacional/2015/10/18/actualida/1445192200_838960.html, accessed June 22, 2016.

21. European Parliament (2019). The management of external borders. Available in: <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/es/sheet/153/la-gestion-de-las-fronterasexteriores>

22. Frédéric Docquier, Çağlar Ozden, Giovanni Peri. *The Labour Market Effects of Immigration and Emigration in OECD Countries* (2013) - <https://doi.org/10.1111/ecoj.12077>

23. Frédéric Docquier, Çağlar Ozden, Giovanni Peri. *The Labour Market Effects of Immigration and Emigration in OECD Countries* (2013) - <https://doi.org/10.1111/ecoj.12077>

24. Frontex (2014): Frontex launches joint operation Triton (10/31/14) (online). <http://frontex.europa.eu/news/frontex-launches-joint-operation-triton-JSYpL7>, accessed June 22, 2016.

25. Frontex - Migratory Map - <https://frontex.europa.eu/along-eu-borders/migratory-map/>
26. Global Attitudes Survey, весна 2018. Q54a-d.
27. Hainmueller, J. and D.J. Hopkins (2014). Public Attitudes toward Immigration. *Annual Review of Political Science* 17: 225-249
28. International Migration Outlook (2019) – Published by OECD on October 15 (online) - <https://www.oecd.org/migration/international-migration-outlook-1999124x.htm>
29. International Organization for Migration (IOM) (2015). *How the World Views Migration*. IOM's Global Migration Data Analysis Centre, Geneva.
30. IZA – Institute of Labour Economics (2017). *Public Opinion on Immigration in Europe: Preference versus Salience*. IZA – Institute of Labour Economics, Bonn.
31. Jerome, H. *Migration and Business Cycles* (New York: National Bureau of Economic Research Inc., 1926).
32. La Vanguardia (2015): EU and Balkan leaders before a difficult and open meeting on refugees (10/25/15) (online). [http://www.lavanguardia.com/politica/20151025/5443836501 / leaders-of-eu-and-balkans-before-a-meeting-difficult-and-open-about-refugees.html](http://www.lavanguardia.com/politica/20151025/5443836501/leaders-of-eu-and-balkans-before-a-meeting-difficult-and-open-about-refugees.html), accessed June 22, 2016.
33. Lee, Everett S. *A Theory of Migration* // *Demography*, Vol. 3, No. 1. (1966), pp. 47-57.
34. López et al. (2019). An analysis of the elections to the European Parliament. The newspaper. Recovered from: https://www.eldiario.es/tribunaabierta/analisis-elecciones-Parlamentoeuropeo-6_906469356.html
35. Maldita.es (2019). The bulls about immigrants and refugees who circulated the most in Europe during the campaign. Available at: <https://maldita.es/maldito-bulo/los-bulos-sobreinmigrantes-y-refugiados-que-mas-circularon-en-europa-durante-la-campana/>
36. Marín, B. (2019). Misinformation and narratives in the European Elections 2019. Lecture in the course "The European Union and the current challenges: nationalism, globalization, terrorism, misinformation and immigration". Yuste Campus 2019, European and Ibero-American Academy Foundation of Yuste. Available at: <https://www.youtube.com/watch?v=BNZuC6FK2YI>
37. Ministry of Interior (2019). Biweekly Report on Irregular Immigration. Data accumulated from January 1 to October 14, 2019. Available at: http://www.interior.gob.es/documents/10180/10952884/informe_quincenal_acumulado_01-01_al_14-10-2019.pdf/b5901710-7c65-4d02-9c55-f477df788fff

38. Moufakkir, Omar. Culture shock, what culture shock? Conceptualizing culture unrest in intercultural tourism and assessing its effect on tourists' perceptions and travel propensity - https://www.researchgate.net/publication/275449370_Culture_shock_what_culture_shock_Conceptualizing_culture_unrest_in_intercultural_tourism_and_assessing_its_effect_on_tourists'_perceptions_and_travel_propensity
39. Naïr, S. (2016). Refugees: facing the humanitarian catastrophe, a real solution. Barcelona: Criticism.
40. Otis Durant Duncan, "The Theory and Consequences of Mobility of Farm Population," Oklahoma Agriculture Experiment Station Circular No. 88 (Stillwater, Okla., May, 1940). Reprinted in Joseph J. Spengler and Otis Dudley Duncan, Population Theory and Policy (Glencoe, Ill.: Free Press, 1956), pp. 417–34.
41. Pew Research Center (2017). Europe's Growing Muslim Population. Available at: www.pewforum.org/2017/11/29/europes-growing-muslim-population
42. Pew Research Center. Database. (2019) <https://www.pewresearch.org/>
43. Pew Research Center – Rich Morin. "The most (and least) culturally diverse countries in the world" - <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2013/07/18/the-most-and-least-culturally-diverse-countries-in-the-world/>
44. Piotr Juchno. Migrant integration - Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017 – p. 111 - ISBN 978-92-79-74147-0
45. Ravenstein, "The Laws of Migration," Journal of the Royal Statistical Society, LII (June, 1889), 241–301. Also Reprint No. S-483 in the "Bobbs-Merrill Series in the Social Sciences."
46. Ronzheimer, P. (2016). Ein Monat ist vergangen seit dem Putschversuch in der Türkei. [online] Available in: <http://www.bild.de/politik/ausland/interview/europademuetigt-die-tuerkei47317120.bild.html>
47. Rupert B. Vance, "Is Theory for Demographers?" Social Forces, XXXI, (October, 1952), 9–13.
48. Scalia G. (2016) European migrant crisis, last measures of the EU policy on migration. URL: <http://mediterraneanaffairs.com/european-migrantcrisis-last-measures-of-the-eu-policy-on-migration/>.
49. Takeda. Kant und das Problem der Analogie: Eine Forschung nach dem Logos der Kantischen Philosophie. Springer Science & Business Media, (Dec 6, 2012)
50. Tezanos, J. Félix. (2008). Causes and tendencies of the migratory processes of our time. Migration as a global social phenomenon. In J. F. Tezanos (Ed.). Immigration and its causes (2008). Madrid: System.
51. The national interest - Charles Ries. This Is How Europe Dealt with Migration - <https://nationalinterest.org/feature/how-europe-dealt-migration-37577>

52. The Reason (2015). Spain, third European country with the lowest crime rate. [online] Available at: [https://www.larazon.es/espana/espana-tercer pais-Europea-con-latasa-de-criminalidad-mas-baja-FA10762632](https://www.larazon.es/espana/espana-tercer-pais-Europea-con-latasa-de-criminalidad-mas-baja-FA10762632)
53. United Nations (2015). 2030 Agenda on Sustainable Development. [online] Available in: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/>
54. Worldatlas - Benjamin Elisha Sawe. What Is the Different Between Multiculturalism and Cultural Pluralism? - <https://www.worldatlas.com/articles/what-is-the-different-between-multiculturalism-and-cultural-pluralism.html>
55. Zizek, Slavoj. Multiculturalism, or de Cultural Logic of Multinational Capitalism. New Left Review n° 225, Duke University Press, Septembre-October, 1997, p. 28-29.

ДОДАТОК А

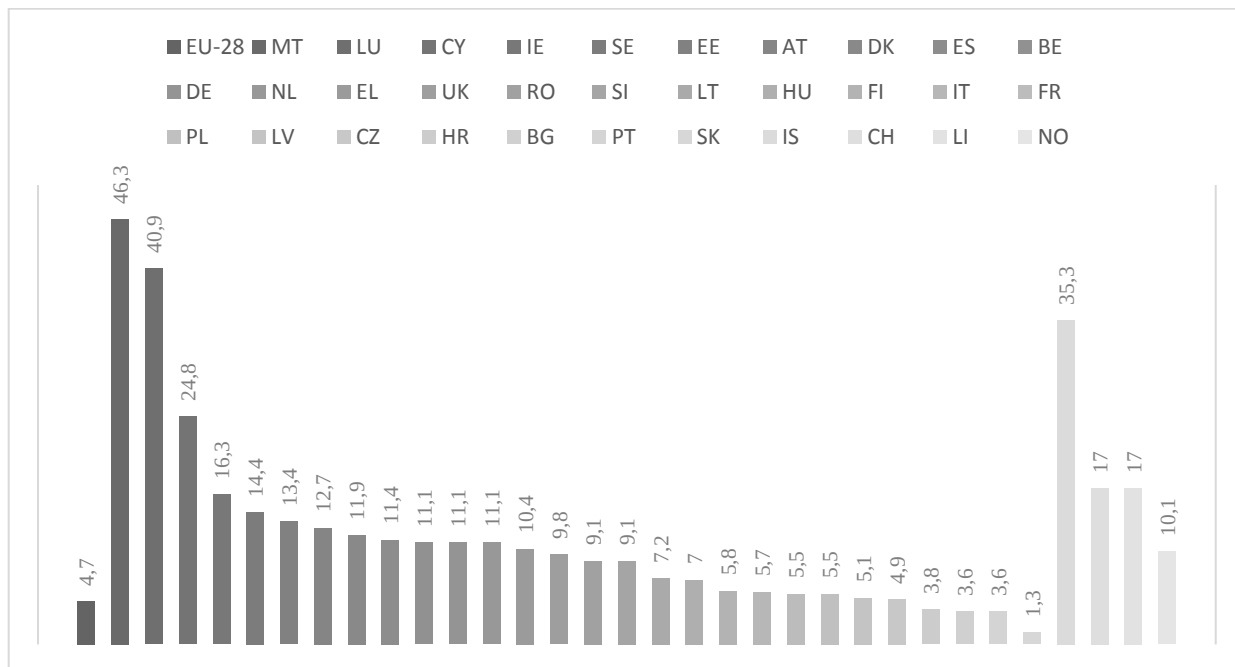

Рисунок А.1 - Кількість іммігрантів по країнам на 1000 громадян, 2017

Джерело: Євростат. Migration and migrant population statistics, 2017 - https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics

Продовження додатку А

Таблиця А.1 - Імміграція за громадянством, 2017

	Загальна кількість іммігрантів	Громадяни		Негромадяни							
				Всього		Громадяни інших країн- членів ЄС		Громадяни країн, які не є членами ЄС		Без громадянства	
				(тисяч)	(%)	(тисяч)	(%)	(тисяч)	(%)	(тисяч)	(%)
Бельгія	126,7	17,5	13,8	108,5	85,6	60,2	47,5	48,3	38,1	0,0	0,0
Болгарія	25,6	13,1	51,0	12,5	48,9	0,6	2,5	11,8	46,2	0,0	0,2
Чехія	51,8	4,5	8,7	47,3	91,3	16,6	32,0	30,7	59,3	0,0	0,0
Данія	68,6	19,5	28,5	49,0	71,5	25,6	37,3	23,1	33,6	0,4	0,6
Німеччина	917,1	124,4	13,6	788,9	86,0	395,0	43,1	391,5	42,7	2,4	0,3
Естонія	17,6	8,5	48,5	9,1	51,4	4,6	25,9	4,5	25,5	0,0	0,0
Ірландія	78,5	26,4	33,7	51,2	65,2	28,5	36,3	22,7	28,9	0,0	0,0
Греція	112,2	31,7	28,3	80,5	71,7	17,2	15,3	63,3	56,4	0,0	0,0
Іспанія	532,1	78,2	14,7	454,0	85,3	139,4	26,2	314,2	59,1	0,3	0,1
Франція	370,0	128,0	34,6	242,0	65,4	74,5	20,1	167,5	45,3	0,0	0,0
Хорватія	15,6	7,9	50,9	7,6	49,1	2,2	14,1	5,4	35,0	0,0	0,0
Італія	343,4	42,4	12,3	301,1	87,7	61,1	17,8	240,0	69,9	0,0	0,0
Кіпр	21,3	4,0	18,6	17,4	81,4	9,3	43,7	8,0	37,7	0,0	0,0
Латвія	9,9	4,8	48,2	5,1	51,7	0,7	7,5	4,4	44,1	0,0	0,1
Литва	20,4	10,2	49,9	10,2	50,1	0,7	3,4	9,5	46,5	0,0	0,2
Люксембург	24,4	1,2	4,9	23,2	95,0	16,4	68,3	6,5	26,6	0,0	0,0
Угорщина	68,1	31,6	46,4	36,4	53,5	11,2	16,4	25,3	37,1	0,0	0,0
Мальта	21,7	1,5	6,8	20,2	93,2	11,7	54,2	8,5	39,0	0,0	0,0
Нідерланди	189,6	44,6	23,5	143,7	75,8	72,6	38,3	68,6	36,2	2,5	1,3
Австрія	111,8	9,7	8,7	102,0	91,2	64,6	57,6	37,4	33,4	0,3	0,3
Польща	209,4	132,8	63,4	76,6	36,6	22,7	10,8	53,8	25,7	0,1	0,0
Португалія	36,6	20,2	55,3	16,4	44,7	7,6	20,8	8,8	24,0	0,0	0,0
Румунія	177,4	146,3	82,5	26,8	15,1	9,2	5,2	17,5	9,9	0,1	0,1
Словенія	18,8	3,3	17,5	15,5	82,5	3,3	17,6	12,2	64,9	0,0	0,0
Словаччина	7,2	4,3	59,5	2,9	40,5	2,3	32,4	0,6	8,1	0,0	0,0
Фінляндія	31,8	8,1	25,4	23,1	72,6	6,5	20,3	16,5	51,8	0,2	0,5
Швеція	144,5	19,5	13,5	124,4	86,1	30,0	20,7	90,0	62,3	4,5	3,1
Великобританія	644,2	80,9	12,6	563,4	87,4	242,7	37,7	320,7	49,8	0,0	0,0
Ісландія	12,1	2,5	20,3	9,7	79,7	8,4	69,3	1,3	10,4	0,0	0,0
Ліхтенштейн	0,6	0,2	25,9	0,5	74,1	0,2	38,1	0,2	36,0	0,0	0,0
Норвегія	53,4	6,8	12,7	46,6	87,3	20,0	37,4	26,0	48,8	0,6	1,1
Швейцарія	143,4	23,8	16,6	119,5	83,4	82,5	57,6	37,0	25,8	0,0	0,0

Джерело: Євростат. Migration and migrant population statistics, 2017 - https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics

ДОДАТОК Б

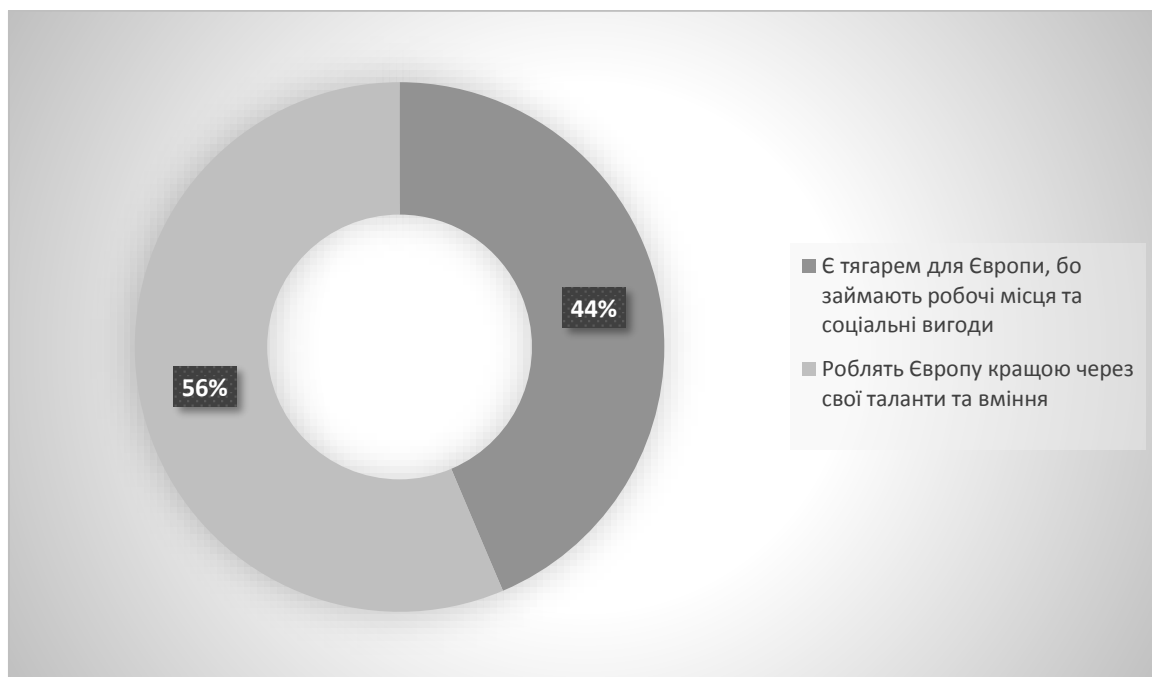

Рисунок Б.1 - Громадська думка членів європейської спільноти щодо іммігрантів, 2018

Джерело: Global Attitudes Survey, весна 2018. Q54a-d.

